

Za Oldřichom Suchánkom

In memory of Oldřich Suchánek

Asi každému sa zdá, že život beží veľmi rýchlo. V „pokluse“ riešime úlohy a pripravujeme nové aktivity. V takom tempe nás ani nenapadne, že Vyššia moc môže v krátkej chvíli všetko zmeniť. Preto nás zaskočila informácia o krátkej chorobe a náhlej smrti – 1. decembra 2017 – významného ornitológa, teriológa, poľovníka a ochrancu prírody ing. Oldřicha Suchánka (obr. 1).

Oldřich Suchánek sa narodil 1. augusta 1949 v Starom Hradišti v okrese Pardubice (Česká republika). V rodine prišiel na svet ako prvý potomok rodičov Oldřicha a Blaženy, ktorí synov Oldřicha, Petra a Dušana vychovávali s láskou. Najväčšou zmenou v jeho živote bolo,

keď sa vo februári 1962 presťahovali z Čiech na Slovensko. Pretože sa jeho otcovi veľmi zapáčila oravská príroda a jej úprimní ľudia, ostali bývať v Nižnej natrvalo. Oldřich po skončení základnej školy v Nižnej študoval na gymnáziu v Trstenej. Ďalej pokračoval v štúdiu na Vysokej škole poľnohospodárskej v Nitre, kde sa v šľapajách svojho otca začal popri štúdiu zaujímať o poľovníctvo a ornitológiu. Po skončení vysokej školy začal pracovať na poľnohospodárskom družstve v Trstenej, kde sa časom na dlhé roky stal hlavným zootechnikom a neskôr vedúcim bitúнку. Tejto organizácii zostal verný celý profesný život. V Trstenej si

Obr. 1. Oldřich Suchánek s mladou močiamnicou mekotavou pri výskume močiarov Čiernej Oravy, 10. 6. 2009 (foto autor).
Fig. 1. Oldřich Suchánek with juvenile Common Snipe during investigation of wetlands at Čierna Orava River, June 10, 2009 (photo by the author).

našiel aj svoju životnú lásku Emíliu, ktorá mu bola silnou oporou krásnych 44 rokov manželstva. S láskou a úctou vychovali troch synov Jaroslava, Radoslava a Ľuboslava. Do posledných chvíľ jeho života mu jeho srdce obveseľovali vnúčatka Livka, Simonka a Tomáško.

Orientáciu na prírodu výrazne ovplyvnil jeho otec – významný aktívne publikujúci ornitológ. Oldo bol od roku 1975 aktívnym členom Slovenského poľovníckeho zväzu, v ktorom zastával funkcie v miestnom poľovníckom združení v Trstenej i v okresnej organizácii v Tvrdošíne. Vykonával tiež funkciu člena poľovníckej stráže a člena hodnotiteľskej komisie poľovníckych trofejí. V roku 2004 absolvoval kurz bodovania trofejí.

Niekoľko rokov bol tiež členom Slovenského zväzu ochrancov prírody a krajiny. Jeho odborné aktivity boli síce mnohoraké, ale na prvom mieste bola ornitológia. Tej sa intenzívne venoval od roku 1965, no výraznejšie najmä od deväťdesiatych rokov 20. storočia. V rokoch 1965 – 1973 bol členom Československé ornitologickej spoločnosti. Už od založenia v roku 1992 sa stal členom Ornitologickeho klubu pri Oravskom múzeu, v ktorom niekoľko volebných období vykonával funkciu člena výboru. Veľmi intenzívne sa zapájal do výskumných, ochranných a ekovýchovných aktivít realizovaných na Orave, ktoré poväčšinou organizoval klub. Nechýbal takmer na žiadnom Oravskom ornitologickom tábore, Ornitologickom tábore Oravská priehrada, Stretnutí ornitológov na Kubínskej holi, či na ornitologických táborech v poľskej časti Oravy. Zúčastňoval sa zimného sčítavania vodného vtáctva, mapovania hniezdiaceho vtáctva Oravy, rôznych príležitostných výskumných aktivít (napr. mapovanie lesných kurovitých vtákov). Často chodil do terénu a s výsledkami svojich neraz unikátnych pozorovaní sa rád podelil so svojimi ornitologickými kolegami. Aktívne sa zúčastňoval aj na ochranných aktivitách, ako boli inštalácie umelých hniezd pre dravce a bociany čierne, inštalácie búdok pre spevavce a sovy, obnova mokradí. Ako aktívny poľovník sa výraznou mierou podieľal na vytváraní a upevňovaní spolupráce

medzi ochranármi a poľovníkmi. Oldo tak patril medzi najaktívnejších oravských ornitológov.

Bol tiež členom Slovenskej ornitologickej spoločnosti/BirdLife Slovensko. Pravidelne sa zúčastňoval jej aktivít, ako boli členské schôdze, stredoslovenské ornitologické konferencie i aktívny krúžkovateľov vtáctva. V regióne Oravy mapoval vtáctvo pre prvý celoštátny atlas (Danko et al. 2002) i ten v súčasnosti pripravovaný. V roku 2011 sa stal krúžkovateľom. Jeho najväčšie krúžkovateľské aktivity sa uskutočnili na stacionári CES (Constant effort sites) Slanica na brehu Oravskej priehrady, pri krúžkovaní mláďat čajok bielohlavých na Vtáčom ostrove na Oravskej priehrady. Vtáctvo krúžkoval aj v okolí Trstenej. Stal sa tiež členom Ochrany dravcov na Slovensku, pričom bol v rokoch 2011 – 2015 aktívnym účastníkom projektu LIFE „Ochrana orla kriklavého na Slovensku“, kedy mapoval rozšírenie a hniezdu biológiiu tohto dravca v Chránenom vtáčom území Horná Orava.

Aktívne spolupracoval so Štátnou ochranou prírody SR – najmä s jej organizačnou zložkou – Správou Chránenej krajinskej oblasti Horná Orava – jednak účasťou na rôznych projektoch pri ochrane avýskume vtáctva, ale aj participáciou pri rôznych ekovýchovných aktivitách.

Pokiaľ mu to možnosti dovoľovali, vždy sa snažil aktívne prispieť k realizácii temer každej ornito-ochranných aktivít na Orave. Či už to bolo organizačnou, technickou alebo materiálnoú pomocou, minimálne však svojou aktívnou účasťou. Úmrtím Olda Suchánka tak strácame nielen výborného ornitológa a ochrancu prírody, ktorý vytvoril kus práce v prospech budúcich generácií, ale aj dobrého priateľa ochotného vždy pomôcť. Smrť ho zastihla náhle v plnom nasadení. Taký aktívny človek preto bude veľmi chýbať. Česť jeho pamiatke!

Bibliografia

- SUCHÁNEK O. 2001: Stav a ochrana lesných kurovitých v okrese Tvrdošín. — Pp.: 30 – 31. In: Lesné kurovité vtáky na Slovensku. Zborník referátov z konferencie v Liptovskom Hrádku 14. 12. 2011. ŠOP SR – Správa TANAP Liptovský Mikuláš, Stredná lesnícka škola

- Liptovský Hrádok & OV SPZ Liptovský Mikuláš.
- SUCHÁNEK O. 2011: Hniezdenie orliaka morského (*Ha-
liaetus albicilla*) po 50-tich rokoch pri Oravskej
priehrade. — Vtáky 6 (1): 4–5.
- SUCHÁNEK O. 2015: Ťažký život výrov pri Trstenej. —
Vtáky 10 (4): 4.
- SUCHÁNEK O. & SUCHÁNEK O. 1971: Vodné vtáctvo na rieke
Orave. — Zborník Oravského múzea 2: 208–218.
- SUCHÁNEK O. & SUCHÁNEK O. 1987: Potápkovité (Podicipe-
didae), kachnovité (Anatidae) a chrástalovité (Rallidae)
na řece Oravě v letech 1962 – 1986. – Pp. 39 – 72. In:
SITKO J. & TRPÁK P. (eds.): Vodní ptáci. Sborník s or-
nitologické konference Přerov 6.-7.11.1987. SÚPSOP,
OVM, MOS, Přerov.
- SUCHÁNEK O. & SUCHÁNEK O. 1991: Výrazné změny v jarní
migraci konipasovitých (Motacillidae) na Oravě. —
Zprávy Moravského ornitologického sdružení 48:
69–76.
- SUCHÁNEK J. & SUCHÁNEK O. 2000: Drobné zemné cicavce
rašelinísk – lokalita Bory a Slaná voda. — Zborník
Oravského múzea 17: 227–230.
- STOLLMANN A., SUCHÁNEK O. & SUCHÁNEK J. 2002: Príspe-
vok k poznaniu drobných zemných cicavcov (Inse-
ctivora, Rodentia) v PR Goľove mláky a Hrabinka.
— Zborník Oravského múzea 19: 289–296.
- SUCHÁNEK O. & SUCHÁNEK J. 2004: Drobné zemné cicavce
(Insectivora, Rodentia) južnej časti Oravskej vrcho-
viny. — Zborník Oravského múzea 21: 268–272.

Literatúra

- DANKO Š., DAROLOVÁ A., KRIŠTÍN A. (eds.) 2002: Rozšírenie
vtákov na Slovensku. Veda, Bratislava.

Dušan Karaska
Oravský Podzámok

Došlo: 20. 11. 2018
Online: 12. 1. 2019